

serii de probe ale examenului de licență. Lucrările scrise au fost: una de limbă elină, a doua de limbă latină și a treia din filozofie (*Rolul sofistilor în mișcarea intelectuală și morală la greci*)¹.

Examenul oral a avut loc în ziua de 13 iunie 1885 în fața comisiei formate din: I. Caragiani, decan-președinte, A. D. Xenopol, C. Leonardescu, C. D. Dimi-trescu-Iași, Șt. Virgolici și Aron Densușianu — membri, fiind declarat «admis cu șase bile albe»². La 29 iunie, I. Bogdan trece cu același succes ultima probă: susținerea tezei de licență, care trata despre *Istoria coloniei Sarmizegetusa*³. Comisia examinatoare decide «a se admite teza de licență cu unanimitate de bile albe, prin urmare *cum magna laude*»⁴. Ioan Bogdan este astfel nu numai un strălucit licențiat al Universității ieșene, ci și cel dintâi absolvent al Școlii normale superioare — secția litere. *Istoria coloniei Sarmizegetusa*, primul studiu publicat de I. Bogdan, s-a bucurat de o foarte bună primire. Ionescu-Gion îl laudă într-un foileton din «Românul» («Consider acest debut al d-lui I. Bogdan ca plin de făgăduieli pentru viitoarele d-sale lucrări»⁵), iar A. D. Xenopol îl citează în marea operă de sinteză *Istoria românilor din Dacia Traiană*⁶.

În timpul șederii în capitala Moldovei, I. Bogdan intră în relații cu unii membri ai Junimii (o parte din profesorii săi erau junimiști). Datorită acestor legături⁷, la terminarea studiilor, primește propunerea din partea așezămîntului A. Bașotă (din a cărui epitropie făceau parte junimiștii Vasile Pogor și Ioan Ianov) de a merge ca profesor de elină și latină la Pomîrla, sat așezat într-o regiune pitorească, la 12 km. nord-vest de Dorohoi. Acolo funcționa de la 18 februarie 1879, sub conducerea poetului Samson Bodnărescu, un institut particular⁸, care purta numele donatorului Anastasie Bașotă, fost hatman și apoi mare logofăt al Moldovei. Direcția institutului este înștiințată la 11 august 1885 că «epitropia a angajat pe domnul I. Bogdan ca profesor în locul vacant și o invită a se regula o odaie pentru el ca pentru toți profesorii»⁹.

Școala, instalată în fostul conac boieresc și în construcțiile anexă, dispunea de patru clădiri. Într-una erau sălile de clasă, în alta dormitoarele elevilor (internatul), iar în celelalte locuințele corpului didactic și birourile adminis-

¹ Vezi mapa 131 b, fond Facultatea de litere, Arhivele Statului Iași.

² Proces verbal nr. 145 din 13 iunie 1885, semnat de membrii comisiei, Arhivele Statului Iași (vezi mai sus).

³ Teza a fost imprimată la Iași, în Tipografia lucrătorilor români asociați, 1885. Pe exemplarul păstrat la Arhivele Statului Iași (vezi mai sus nota 1) sînt notate chestiunile puse tînărului candidat de către A. D. Xenopol: «1. Deosebirea dintre municipiu și colonie, 2. Ce importanță are prezența sarmaților în Dacia? 3. Cum trebuie întrebuițate inscripțiile în istoriografie? și 4. Ce dovedește găsirea inscripțiunii din a. 268?».

⁴ Vezi Procesul verbal nr. 187 din 29 iunie 1885 (aceeași mapă).

⁵ *Curierul literar*, în «Românul», an. XXIX, 15—16 iulie 1885, p. 3.

⁶ Vol. I, Iași, 1888, p. 275 și p. 277.

⁷ Samson Bodnărescu într-o scrisoare trimisă din Pomîrla lui Iacob Negruzzi, la 30 octombrie 1885, spune: «Bogdan s-a bucurat de complimentele ce i-ai trimis și te roagă să primești și din parte-i salutări». Vezi I. E. Torouțiu, *Studii și documente literare*, vol. II, București, 1932, p. 157.

⁸ Asimilat la începutul anului școlar 1906/1907 celorlalte școli ale statului (vezi «Anuarul liceului Anastasie Bașotă din Pomîrla», Iași, 1907, p. 9). Din 1906 liceul trece sub administrația Casei Școalelor. Samson Bodnărescu a condus școala timp de 23 de ani, între 18 februarie 1879 și 18 februarie 1902, cînd moare.

⁹ Registrul de intrare pe anul 1884/1885, p. 85 (astăzi în arhiva Școlii tehnice agricole din Pomîrla, Inv. 2/1958).